

[Landbrugsministeren.]

faldt på grund af valget uden at komme til 1. behandling.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, som min forgænger knyttede til lovforslaget, og til de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale også dette lovforslag til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1967*.

Den 15. december 1967 fremsatte den daværende landbrugsminister forslag til lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1967, men forslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet inden folketingets opløsning.

Det forslag, der nu fremsættes, er med undtagelse af visse formelle ændringer og med undtagelse af en ændring i bestemmelsen om ydelse af rentetilskud identisk med det tidligere fremsatte forslag.

I § 3 i det tidligere forslag var det sat som betingelse for bevilling af rentetilskud, at låntagerens skattepligtige indkomst for skatteåret 1967-68 ikke oversteg 40.000 kr. Efter de foreliggende oplysninger er priserne for træ imidlertid så lave, at det må forudsættes, at mange skovejere med en indkomst, der overstiger den nævnte grænse, ikke vil se nogen fordel af at gøre brug af den foreslåede garantiordning. Følgen heraf vil da i mange tilfælde formentlig blive, at træet får lov til at blive liggende i skoven og udsættes for fordærv. Fra et samfundsøkonomisk synspunkt må det anses for at være af væsentlig betydning, at den største mulige del af det stormfældede kvantum træ bliver skovet og forarbejdet, og regeringen har derfor fundet det rigtigst i overensstemmelse med indstilling herom fra Dansk Skovforening at lade den nævnte indtægtsgrænse bortfalde.

I øvrigt henviser jeg til, hvad der blev anført ved fremsættelsen af det tidligere lovforslag, og til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i det hermed fremsatte forslag.

Under hensyn til de store værdier, der står på spil, skal jeg henstille, at lovforslaget gøres til genstand for en hurtig og velvillig behandling.

Endelig skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om bekæmpelse af enzootisk leukose hos kvæg*.

Da man i 1959 iværksatte bekæmpelse af den overførbare leukose hos kvæg og støttede bekæmpelsesarbejdet med en ordning, hvorefter der blev ydet tilskud til slagtning af de smittede besætninger, var det ud fra den antagelse, at det ville være muligt at fjerne det forholdsvis ringe antal besætninger, der var smittet, og dermed at få befriet dansk kvægbrug for denne sygdom. Udviklingen har vist, at denne antagelse var for optimistisk. Det har ikke været muligt på denne måde at komme sygdommen til livs. Udviklingen her i landet og udviklingen i andre lande har tillige vist, at det er nødvendigt at få kvægleukosen udryddet, hvis vi skal regne med fremtidig eksport af avlsvæg. Den ordning, der blev etableret i 1959, byggede på tilskud af landbrugets egne midler, og den ordning, der nu foreslås i lovforslaget, bygger ligeledes på, at landbruget selv stiller en del af de nødvendige midler til tilskud til nedslagning til rådighed.

Det er en sag, der ikke bør udsættes længere, og derfor fremsættes dette lovforslag. Såfremt lovforslaget gennemføres, vil udgifterne i finansåret 1968-69 blive holdt inden for et beløb på 2 mill. kr.

Jeg henviser i øvrigt til de lovforslaget ledsagende bemærkninger og indstiller lovforslaget til velvillig behandling i det høje folketing.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om fritidsundervisning m. v.*

Der er tale om genfremsættelse af et lovforslag, der har været til behandling i de to sidste folketingssamlinger, men som ikke er blevet færdigbehandlet.

I forhold til det i sidste samling fremsatte forslag er kun sket den ændring, at aktuelle lønsatser i bemærkningerne er ajourført i form af fodnoter.

I øvrigt genfremsættes forslaget uændret, idet indarbejdelse af ændringsforslag på dette tidspunkt dels ville betyde en uønskelig forsinkelse af fremsættelsen og dels ville vanskeliggøre overskueligheden i forbindelse med behandlingen. Udvalget for undervisning og uddannelse, der har haft forslaget

[Undervisningsministeren.]

til behandling i de to sidste samlinger, har stillet en lang række spørgsmål og haft samråd med den tidligere undervisningsminister, i hvilken forbindelse også en række ændringsforslag er drøftet.

Idet jeg er åben for og villig til forhandling om alle punkter i lovforslaget, anbefaler jeg det til velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om forskningsråd.*

Dette lovforslag indebærer en væsentlig nyordning på forsknings- og fondsbevillingernes område, og jeg finder derfor anledning til dels kort at omtale den nuværende ordning på dette område, dels i store træk at redegøre for det historiske forløb, der ligger bag den udvikling, der har ført frem til fremsættelsen af nærværende lovforslag.

Efter den for tiden gældende ordning kan statsbevillingerne til forskningsformål stort set indeles i følgende 3 hovedgrupper:

- a. Bevillinger på universiteternes og de højere læreanstalters budgetter.
- b. Bevillinger til forskningsinstitutioner uden for universiteterne og læreanstalternes kreds.
- c. Bevillinger stillet til rådighed gennem fonde eller af særlige rammebeløb.

Universitetsadministrationsudvalget af 1962 tog i sin i august 1964 afgivne første betænkning den højere undervisnings og forskningens administrative organisation op til en foreløbig overvejelse. Udvalget konstaterede, at statens udgifter til forskningsformål fordelte sig nogenlunde ligeligt mellem på den ene side universiteterne og de højere læreanstalter og på den anden side forskningsinstitutionerne uden for læreanstalternes kreds, medens bevillingerne til de videnskabelige fonde m. v. ikke engang udgjorde 5 pct. af de samlede forskningsbevillinger.

Under disse forhold var det såvel for de faglige som for de administrative instanser, der på forskellige trin af den administrative opbygning behandlede ansøgninger om bevillinger til forskningsformål, yderst vanskeligt at danne sig et samlet overblik over de bevillinger, som ydes til forsknings-

formål. Tilsvarende gjaldt for de bevilgende politiske myndigheder.

En sådan organisation kunne ikke anses for hensigtsmæssig, idet den indebar, at betydningsfulde afgørelser ofte måtte træffes på et ikke fuldt tilfredsstillende grundlag og med risiko for, at de til rådighed stående midler fordeltes på en for den samlede forskningsindsats mindre hensigtsmæssig måde.

Udvalget understregede i denne forbindelse, at uanset om statsbevillingerne til forskningsformål øgedes væsentligt, måtte det påregnes, at ikke alle foreliggende forskningsbehov ville kunne tilgodeses inden for de til rådighed stående ressourcer af økonomisk og personel karakter. Der ville således for at sikre den mest hensigtsmæssige udnyttelse af de til rådighed stående midler være behov for en samlet pulje til forskningsformål. Fastsættelsen af denne pulje, herunder i særdeleshed vækstraten for de samlede årlige statsbevillinger til forskningsformål, burde hvile på overvejelser af forskningens behov set under en helhedssynsvinkel.

Udvalgets overvejelser af disse spørgsmål resulterede i, at det ville være hensigtsmæssigt at søge tilvejebragt et særligt organ eller udvalg, som kunne virke rådgivende for regeringen og folketinget ved samordningen af statens indsats på forskningsområdet.

I overensstemmelse hermed etableredes med virkning fra 1. oktober 1965 et organ, benævnt Forskningens Fællesudvalg (FFU), der fik tillagt den hovedopgave at rådgive regering og folketing i forskningsanliggender ud fra almene synspunkter. Endvidere skal FFU kunne tage selvstændigt initiativ på disse områder, men derimod ikke selv medvirke ved administrationen af institutter, konkrete forskningsprojekter eller støtte midler til forskningen.

FFU skal ligeledes være initiativtagende med hensyn til forskningsorganisationens hensigtsmæssige opbygning, herunder også med henblik på eventuel oprettelse af nye forskningsråd og fonde i det omfang, behov herfor måtte foreligge, eller ved ændring af de regler, som gælder for fondenes virksomhed.

Universitetsadministrationsudvalget havde ikke ment, at det lå inden for dets natur-